

Zehra Demet ÜST TAŞĞIN¹

Hafsa Kübra IŞIK²

GİRİŞ

İnsanoğlu, varoluşundan günümüze kadar geçen süreçte varlığını sürdürmek, güvenliğini sağlamak, kendini kabul ettirmek, saygınlık kazanmak, kendini gerçekleştirmek gibi birçok ihtiyaçlarını karşılamak için hem kendisiyle hem de dış çevresiyle mücadeleye içerisinde olmuştur. İnsanların farklı zamanlarda, farklı ihtiyaçlarının ortaya çıkması ve kaynakların sınırlı olması onları farklı arayışların içerisine yönlendirmiştir. Bu arayışlar sonucunda da çatışmalar meydana gelmiştir.

Yirminci yüzyılın başlarında çatışmanın yetersiz bir yönetimden kaynaklandığı düşünülmekteydi. Bu nedenle çatışmalar ortaya çıktığında ilk olarak görmezden gelindi ve inkâr edildi. Bu çağın teorisyenleri çatışmadan kaçmanın gerekliliğine inanmışlardı. Ancak 20. yüzyılın ortalarına gelindiğinde çalışan memnuniyeti ve geri bildirim önemli hale gelmesiyle birlikte çatışmanın olabileceği görüşü kabul edilmeye başlandı. 1970'li yılların teorisyenleri çatışmayı organizasyon veya örgütler için bir ihtiyaç ve büyümeyi teşvik eden bir araç olarak görmüşlerdir. Çatışma organizasyon veya örgütler için kaçınılmaz doğal bir durumdur. Çatışmanın organizasyon veya örgütlerde meydana gelmesi, normal ve beklenen bir durum olarak görülmesi, yüzyıllar öncesinde çatışmaya olan bakış açısının değişimini göstermektedir.

Çatışmanın kesin bir tanımını yapmak zordur. Çünkü çatışma kavramı toplumsal bir olguyu ifade etmekte ve farklı bakış açıları ile farklı boyutlarda ele alınarak farklı tanımlamalar yapılmaktadır. Genel olarak çatışma kavramı, iki veya daha fazla

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü, zehra.ust@hotmail.com

² Arş. Gör., Bayburt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü, hafsakubra@yahoo.com ,

KAYNAKLAR

- Açıkgöz, G. Örgütsel Çatışma, Nedenleri, Çözüm Yöntemleri ve Sağlık Çalışanları. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul; 2014.
- Akova O. ve Akin G. Çatışma Yönetimi. Özer K.O, Hızıroğlu M, Saldamlı A. (Ed.). *Yönetmel ve Örgütsel Etkinleştirme Yöntemleri* içinde. İstanbul: Adra Yayıncılık; 2015. p. 516-549,
- Bay F, Ataş A. 2020 Uluslararası Ebelik ve Hemşirelik Yılı: COVID-19'un Gölgesinde Ebelik Mesleği. *İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 2021 6(1), 49-53.
- Camuñas C. Power, Politics and Policy.. Jones Patronis R.A. (Ed.). *Nursing Leadership and Management: Theories, Processes and Practice*. Philadelphia: F.A. Davis Company; 2007. p. 201-220.
- Edwards N. P., Mander, R., Murphy-Lawless, J. (Eds.). *Untangling the maternity crisis*. New York: Routledge. 2018.
- Elena Losa Iglesias M, Becerro de Bengoa Vallejo R. Conflict resolution styles in the nursing profession. *Contemporary Nurse*, 2012; 43(1), 73-80.
- Ertürk M. İşletmelerde Yönetim ve Organizasyon (4. Baskı). İstanbul: Beta Basım; 2009.
- Grohar- Muray M.E., Langan J.C. Decision Making and Conflict Management. Grohar- Muray M.E. (Ed.). *Leadership and Management in Nursing*. (4 th Edition) United States: Pearson; 2011, p, 77-99.
- Güllüoğlu Ö. Kayseri'de hizmet veren özel ilköğretim okulu öğretmenlerinin çatışma faktörlerinin ve çatışma yönetimi stratejilerinin analizi. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 2013, 36(1), 193-218.
- Gürsoy, A. Çalışma Ortamında Çatışma Nedenleri, Çözüm Yöntemleri ve Sağlık Sektörü. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul; 2014.
- Hendel T, Fish M, Berger O. Nurse/physician conflict management mode choices: Implications for improved collaborative practice. *Nursing Administration Quarterly*, 2007, 31(3), 244-253.
- Hendel T, Fish M, Galon V. Leadership style and choice of strategy in conflict management among Israeli nurse managers in general hospitals. *Journal of nursing management*, 2005; 13(2), 137-146.
- Kaitelidou, D., Kontogianni, A., Galanis, P, et al. Conflict management and job satisfaction in paediatric hospitals in Greece. *Journal of nursing management*, 2012; 20(4), 571-578.
- Karcioğlu F, Alioğulları Z.D. Çatışmanın Nedenleri ve Çatışma Yönetim Tarzları İlişkisi. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimleri Dergisi*, 2012, 26 (3-4): 215-237.
- Kellerman P.F. Interpersonal conflict management in group psychotherapy: an integrative perspective. *Group Analysis SAGE Publications* 1996, 29, 257-275.
- Kılınc E, Hasdemir S, Ulusoy H. Sağlık Kurumlarında Çatışma ve Çatışma Yönetimi. *Journal of Healthcare Management and Leadership*, 2018, (1), 34-47.
- Kim W, Nicotera A. M, McNulty J. Nurses' perceptions of conflict as constructive or destructive. *Journal of Advanced Nursing*, 2015, 71(9), 2073-2083. Doi:10.1111/jan.12672
- Koçel T. Organizasyonlarda Çatışmalar ve Yönetimi. *İşletme Yöneticiliği*. (Genişletilmiş 17.Baskı). İstanbul: Beta Yayınları; 2015, p. 660-677.
- Labrague LJ, Al Hamdan Z, McEnroe-Petitte DM. An integrative review on conflict management styles among nursing professionals: implications for nursing management. *Journal of nursing management*, 2018; 26(8), 902-917.
- Marquis B.L, Huston C.J. Effective Conflict Resolution and Negotiation. Marquis B.L, Huston C.J. (Ed.). *Leadership Roles and Management Functions in Nursing Theory and Application*. (9 th Edition) Philadelphia: Wolter Kluwer; 2017, p. 546-571.
- New Zealand College of Midwives and MERAS. Advisory to members: Conflict Resolution. October 2017 (Erişim Dosyası: <https://www.midwife.org.nz/wp-content/uploads/2019/06/MERAS-Conflict-Resolution.pdf>).

- Özdemir M. Kurum İçi Çatışmaların Yönetilmesi ve Eğitim Kurumlarında Çatışma Yönetiminin İş Tatminine Etkisi. *Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yönetimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi*. 2008. p. 33.
- Rahim M.A. "Empirical Studies on Managing Conflict", *The International Conflict Management*, 2000; 11(1), 5-8.
- Simpson N., Steen M., Vernon R., Briley A., Wepa, D. Developing Conflict Resolution Strategies and Building Resilient Midwifery Students: Protocol for a Mixed Methods Research Study. *JMIR Research Protocols*, 2022, 11(2), e35558.
- Spaho K. Organizational Communication Conflict Management. *Management*, 2013; 18 (1) p. 103-118.
- Sportsman S. Constructive Conflict Management. Jones Patronis R.A. (Ed.). *Nursing Leadership and Management: Theories, Processes and Practice*. Philadelphia: F.A. Davis Company; 2007. p. 329-345.
- Stacey G, Johnston K, Stickley T, Diamond B. How do nurses cope when values and practice conflict?. *Nursing times*, 2011; 107(5), 20-23.
- Sullivan E. J. *Effective Leadership and Management in Nursing*. (8 th Edition). Pearson; 2013, p. 160-183.
- Şimşek M. Ş, Kınır S. (Ed.) *Çağdaş Yönetim Araçlarından Seçmeler*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım; 2006.
- Topaloğlu C, Avcı U. Çatışma, Nedenleri ve Yönetimi: Otel İşletmelerinde Yönetici Bakış Açısıyla Bir İnceleme. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2008 13(2), 75-92
- Topaloğlu C. Avcı U. Turizm İşletmelerinde Örgütsel Çatışmalar ve Yönetimi, Sabuncuoğlu Z. (Ed). *Turizm İşletmelerinde Örgütsel Davranış*, MKM Yayıncılık, Bursa, 2009; p. 135-162.
- Üstün B, Akgün E, Partlak N. Hemşirelikte İletişim Becerileri Öğretimi. İzmir: Okullar Yayınevi. 2005.
- Vaughn P. Collaboration and conflict management: a brief review of current thought. *The Oklahoma Nurse*, 2009; 54(3), 4.
- Warland J., McKellar L., Diaz M. Assertiveness training for undergraduate midwifery students. *Nurse education in practice*, 2014, 14(6), 752-756.
- Weiss S.A, Tappen R.M. *Essentials of Nursing Leadership and Management*. (Sixth Edition). Philadelphia: F.A. Davis Company; 2015. p. 121-132.
- Xu Y, Davidhizar R. Conflict Management Styles of Asian and Asian American Nurses: Implications For The Nurse Manager. *The Health Care Manager*, 2004, 23 (1), 46–53.